ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
університету
від 23.06.2026
(протокол №7)

Силабус
освітньої компоненти
Виробнича практика
2027-2028 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (мова і література (англійська))»
Спеціальність А4 Середня освіта
Предметна спеціальність А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
Спеціалізація А4.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Галузь знань А Освіта
Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти

Викладач (і) Ірина ШКОЛА
Посилання на сайт https://bdpu.org.ua/teachers/shkola-iryna-viktorivna/
Контактний тел. +380 66 476 01 23
E-mail викладача: ireneshkola@gmail.com
Графік консультацій вівторок, 11.00-12.00
Викладач (і) Вікторія ЗАРВА
Посилання на сайт https://bdpu.org.ua/teachers/zarva-viktoriya-anatoliyivna/
Контактний тел.
E-mail викладача: va_zarva@bdpu.org.ua zarva@bigmir.net
Графік консультацій четвер, 11.00-12.00

Обсяг практики на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Термін практики		Звітність
	денна	заочна	
9 кредитів\270 годин	6 тижнів	6 тижнів	залік

Семестр: осінній
Мова навчання: українська/ англійська
Мета практики: поєднання теоретичного й практичного аспектів педагогічної діяльності в умовах закладу загальної середньої освіти (старша профільна школа), застосування набутих знань і сучасних технологій навчання англійської мови та зарубіжної літератури, формування професійних умінь і навичок учителя та класного керівника.

Компетентності та програмні результати навчання:

ІК. Здатність вирішувати складні завдання або проблеми в галузі освіти, що передбачає впровадження інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, критичний аналіз та обробку інформації, ефективно використовувати цифрові ресурси і технології в освітньому процесі.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК4. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня з огляду на виявлення емпатії та на етичні міркування (мотиви).

ЗК6. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, керувати власним психоемоційним станом, формувати культуру здорового способу життя.

ЗК 8. Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти,
управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної
мети.

ЗК9 Здатність здійснювати наукові дослідження в галузях педагогіки та методики навчання іноземної мови і зарубіжної літератури, прогнозувати і презентувати їх результати.

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК3. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК7. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ПК1. Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи, зокрема дистанційно і змішано.

ПК4 Здатність володіти технологіями навчання іноземної мови і літератури, використовувати методи і прийоми навчання, оцінювати їх ефективність і вдосконалювати.

ПК5. Здатність проєктувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання й моніторинг результатів навчання учнів, розробляти контрольно-вимірювальні матеріали.

ФК5 Здатність до моделювання змісту освіти, формування у здобувачів освіти компетентностей і наскрізних умінь, визначених державним стандартом освіти, та здійснення інтегрованого навчання.
ФК6. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти ЗЗСО до саморозвитку, формувати обґрунтовану позитивну самооцінку.
РН1. Застосовує та критично аналізує знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук у професійній педагогічній діяльності, інтегрує їх для розв'язання складних освітніх завдань.
РН2. Здійснює критичний добір, оцінювання та використання цифрових освітніх ресурсів, ІКТ для організації освітнього процесу, професійної комунікації, дистанційного та змішаного навчання.
РН3. Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, застосовуючи методики усвідомленого й емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації.
РН6. Здійснює аналіз і систематизацію основних принципів і методології науково-педагогічних досліджень; обґрунтовує структуру науково-дослідницького апарату; демонструє здатність до представлення та презентації результатів дослідження.
РН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, застосовує їх у професійній діяльності.
РН8. Визначає та описує показники якості педагогічної діяльності; ідентифікує власні професійні потреби та визначає траєкторію професійного розвитку.
РН9. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати й узагальнювати навчальний матеріал відповідно до потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.
РН10 Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, розробляє план формування позитивної самооцінки й я-ідентичності.
РН11. Забезпечує конструктивну та ефективну взаємодію з учасниками освітнього процесу, застосовує комунікативні стратегії для вирішення професійних завдань.
РН12. Знає, аналізує та дотримується вимог безпечного й інклюзивного освітнього середовища, враховує принципи рівності, недискримінації та індивідуальні освітні потреби здобувачів.
РН13. Демонструє здатність до автономної та командної професійної діяльності, приймає обґрунтовані рішення в умовах невизначеності, несе відповідальність за результати.
РН15. Здійснює саморегуляцію психоемоційного стану, застосовує стратегії профілактики емоційного вигорання, формує позитивну мотивацію до навчання у здобувачів.
РН 16. Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.

РН 17. Ідентифікує та критично осмислює принципи, функції, форми і методи управління освітньою діяльністю; здійснює стратегічне планування, моніторинг та оцінювання якості освітньої діяльності.
ПРН3. Обирає методи і прийоми навчання іноземної мови й зарубіжної літератури та контролю навчальних досягнень; адаптує матеріали, створює навчально-методичне забезпечення занять.
ПРН5 Інтегрує соціокультурний і гуманітарний потенціал іноземної мови й літератури в освітній процес, забезпечує діалог мов і культур у навчанні.
ПРН7 Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з іноземної мови й зарубіжної літератури та методики їх навчання, здійснює науковий пошук і застосовує дослідницькі методи.
ПРН 8 Здійснює науковий аналіз і освітні дослідження в галузі викладання англійської мови та зарубіжної літератури; впроваджує результати досліджень у практику навчання; використовує сучасні методи збору, аналізу та інтерпретації педагогічних, лінгводидактичних і методичних даних; формує власну траєкторію професійного розвитку та самовдосконалення.

Завдання практики:

1. Організаційно-настановний етап (тиждень 1)

Ведення конспекту основних положень настановчої конференції асистентської практики

Погодження індивідуального плану роботи практиканта

Ознайомлення з базою практики (ЗЗСО), структурою школи, педагогічним колективом.

Вивчення розкладу занять у старшій профільній школі класах

Опрацювання фахової літератури, поданої в силабусі

2. Методична робота (тижні 2-3)

Ознайомлення з навчальними програмами з англійської мови та зарубіжної літератури для старшої профільної школи

Вивчення календарно-тематичного планування

Аналіз підручників та навчально-методичного забезпечення для старшої школи

Ознайомлення з нормативними документами ЗЗСО

Вивчення особливостей профільного навчання у старшій школі

3. Спостережувально-аналітична діяльність (тижні 2-4)

Відвідування не менше 5 уроків англійської мови старшої профільної школи. Детальний аналіз 1 уроку.

Відвідування не менше 5 уроків зарубіжної літератури у старшої профільної школи. Детальний аналіз 1 уроку.

Спостереження за методами та прийомами роботи вчителів-методистів

Аналіз особливостей навчально-пізнавальної діяльності старшокласників

Ведення щоденника практики з детальними записами спостережень

4. Навчальна діяльність (тижні 3-5)

Англійська мова:

Розробка 3 планів-конспектів уроків англійської мови для старшої профільної школи
Проведення 2 пробних уроків англійської мови та відкритого залікового уроку з самоаналізом.
Розробка плану-конспекту відкритого залікового уроку англійської мови
Зарубіжна література:
Розробка 2 планів-конспектів уроків зарубіжної літератури для старшої профільної школи
Проведення 1 пробного уроку із зарубіжної літератури та 1 відкритого залікового уроку з самоаналізом.
Розробка плану-конспекту відкритого залікового уроку зарубіжної літератури
5. Організаційно-виховна робота (тижні 4-5)
Розробка плану-конспекту позакласного заходу з англійської мови для старшокласників або виховного заходу літературного спрямування
Проведення одного виховного заходу
Участь у роботі класного керівника (за можливості).
6. Науково-дослідницька діяльність (протягом практики).
Відповідно до теми наукового дослідження в галузі методики навчання англійської мови або зарубіжної літератури здобувачі протягом практики збирають емпіричний матеріал для написання магістерської роботи, аналізують сучасні підходи до навчання іноземної мови та зарубіжної літератури у старшій школі та готують тези для участі у науковій конференції або для публікації у студентському збірнику наукових праць (обсяг 3-5 сторінок)
7. Щоденник практики (протягом практики)
Щоденне ведення щоденника з фіксацією:
дати, часу та змісту діяльності
спостережень за навчально-виховним процесом
аналізу відвіданих уроків
рефлексії власної педагогічної діяльності
висновків та пропозицій щодо вдосконалення навчального процесу
8. Звітно-підсумковий етап (тиждень 6)
Підготовка звітної документації
Оформлення портфоліо практиканта
Участь у підсумковій конференції з практики
Складання заліку
Політика організації та проведення практики (особливості виконання завдань практики та вимоги до звітності): від здобувача вищої освіти очікується здатність самостійно планувати, проєктувати та проводити навчальні заняття відповідно до специфіки англійської мови із застосуванням сучасних методик і технологій (зокрема інформаційних) в освітньому процесі, психологічних особливостей учнів, рівня їхніх навчальних досягнень та

аналізувати проведені навчальні заняття, позакласні заходи з урахуванням усіх компонентів освітнього процесу та відповідних вимог.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах Положення про академічну доброчесність, прийнятого в Університеті (https://surl.li/pgjpzb). Не допускаються академічний плагіат, фальсифікація і фабрикація даних, списування; забороняється використання здобувачами освіти додаткових джерел інформації під час оцінювання навчальних результатів (у тому числі засобами електронного зв'язку). Якщо у ході освітньої діяльності здобувач використовує інтернет-ресурси, штучний інтелект або інші джерела інформації, він має про це обов'язково вказувати (наводити відповідні посилання).

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу-бази практики, норм педагогічної етики у спілкуванні з учнями, вчителями та адміністрацією школи. Пропущені без поважної причини дні практики підлягають відпрацюванню за погодженням із керівником практики від Університету. Звітна документація подається керівнику практики в паперовому та/або електронному вигляді у визначені терміни; несвоєчасне подання документації знижує підсумкову оцінку.

Система оцінювання:

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
Виконання завдань організаційно-настановного етапу (конспект настановної конференції, індивідуальний план, ознайомлення з базою практики)	1	1	2	2	2	3	3
Опрацювання навчально-методичної документації ЗЗСО (програми, календарно-тематичне планування, підручники, нормативні документи)	2	2	3	3	4	4	5
Відвідування уроків англійської мови (не менше 5) та аналіз 1	2	3	3	4	5	5	6
Відвідування уроків зарубіжної літератури (не менше 5) та аналіз 1.	1	2	2	3	3	4	4
Складання планів-конспектів і проведення 2 пробних уроків англійської мови	2	3	4	4	5	6	7

Складання конспекту і проведення відкритого залікового уроку англійської мови	5	7	8	9	11	12	14
Самоаналіз залікового уроку англійської мови	2	3	3	4	5	5	6
Складання плану-конспекту і проведення 1 пробного уроку зарубіжної літератури	1	2	2	3	3	4	4
Складання конспекту і проведення відкритого залікового уроку зарубіжної літератури	3	5	6	6	8	9	10
Самоаналіз залікового уроку зарубіжної літератури	2	2	3	3	4	4	5
Розробка та проведення виховного заходу (з англійської мови або літературного спрямування)	3	4	5	5	6	7	8
Науково-дослідницька діяльність (збір емпіричного матеріалу, аналіз підходів, підготовка тез)	4	6	7	8	9	11	12
Систематичне ведення щоденника практики	2	3	4	4	5	6	7
Підготовка звітної документації, оформлення портфоліо практиканта (фотоматеріали, презентація)	2	2	3	3	4	4	5
Участь у підсумковій конференції з практики, складання заліку	1	2	2	3	3	4	4
Разом максимальна кількість набраних балів	33	47	57	64	77	88	100

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. The Journey from an English Learner to an English Teacher. На шляху до професійної майстерності: від студента до вчителя : навчальний посібник до курсу «Методика навчання англійської мови» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Калініна Л. В., Щерба Н. С., Прокопчук Н. Р., Кузьменко О. Ю., Григор'єва Т. Ю. ; за ред. Н. С. Щерби. Житомир : Вид-во "Євроволинь", 2022. 296 с.
2. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студентів класичних, педагогічних і

лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь: Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
3. Харmer, J. The Practice of English Language Teaching (5th Edition). Pearson Longman, 2015. P. 364 – 378.
4. Council of Europe (2020), Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Companion Volume, Council of Europe Publishing, Strasbourg. Режим доступу: https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/16807879 89
5. Школа І., Салюк Б., Шевченко М. 4 Elements in the ESL/EFL Classroom: a Teacher's Handbook of Activities. 4 елементи на уроці англійської мови: посібник активностей для вчителя. Житомир: Видавець ПП "Євро-Волинь", 2024. 106 с.
6. Штейнбук Ф. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : навч. посіб. 2-ге вид., випр. та уточн. Тернопіль : Мандрівець, 2009. 280 с.
7. Ісапчук Ю. та ін. Методика викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти: навчальний посібник. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2025. URL: www.researchgate.net/publication/390533270_Metodika_vikladanna_zarubizno i_literaturi_v_zakladah_zagalnoi_serednoi_osviti.
8. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури : навч.-метод. посіб. Одеса : Гельветика, 2020. 296 с.
9. Мірошниченко Л. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник. Київ : Слово, 2010. 423 с.

Додаткова:

10. Методика викладання англійської мови: навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод І. В. Умань: Візаві, 2018. 65 с.
11. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
12. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
13. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 206 с.
14. Дмитренко Н., Панченко В., Школа І. Роль рефлексії у процесі педагогічної практики майбутніх учителів англійської мови. Journal of Cross-Cultural Education. 2025. № 5. С. 38-45. https://doi.org/10.31652/2786-9083-2025-5-38-45
15. Дмітренко, Н., Панченко, В., Гладка, О., Школа, І., Девіцька, А. Застосування прийомів соціально-емоційного навчання у формувальному

оцінюванні майбутніх учителів англійської мови. Молодь і ринок, 2024, 2 (222), 80-85. https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.298742
16. Дмітренко, Н., Панченко, В., Гладка, О., Школа, І., Девіцька, А. (2024). Вплив соціально-емоційного навчання на результати формувального оцінювання майбутніх учителів англійської мови. Інноваційна педагогіка, 72, 53-60. https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/72.8
17. Зарва В.А., Табакова Г.І., Александрова Г.О. Гейміфікація та сторітелінг як засоби формування читацької компетентності на уроках зарубіжної літератури. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2026. Вип. 1. С. 106–114. - URL: https://doi.org/10.32782/2415-3605.26.1.12
18. Школа І. В., Салюк Б. А., Смелянська В. В. Візуальна грамотність як компонент предметно-мовного інтегрованого навчання англійської мови. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2025. № 1. С. 141-149.
19. Школа Ірина. Доповнена реальність як ефективний інструмент вдосконалення вмінь говоріння на уроках англійської мови. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ "Друк плюс", 2024. Вип. 72. С.38-43 https://doi.org/10.31652/2412-1142-2024-72-38-44
20. Салюк Богдана, Школа Ірина. Цифровий сторітелінг у навчанні англійської мови здобувачів вищої освіти. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вип.2. Бердянськ : БДПУ, 2022. С.375-385.
21. Табакова Г. Екокритичне прочитання художніх творів на уроках зарубіжної літератури. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 1. Бердянськ : БДПУ, 2022. С.384-391. DOI 10.31494/2412-9208-2022-1-1-384-390. - URL:https://pedagogy.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2022/08/40.pdf
22. Удовиченко Л. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти : навч. посіб. для підготовки до атестації студентів-філологів. Київ : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2022. 121 с.
23. Шуляр В. Сучасний урок літератури і проблеми викладання актуальної літератури в старшій школі / В. Шуляр. Українська література в загальноосвітній школі. 2011. № 7-8. С. 17-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ulvzsh_2011_7-8_5
24. Shkola I. The pedagogy of pixels: integrating meme creation into communicative language teaching. A Person in the Language Space: Historical

Heritage, Problems and Development Prospects: Online Book of Proceedings of the 5th International Academic Conference (Zaporizhzhia, April 24-25, 2025). Zaporizhzhia: BSPU, 2025. 215 p.
25. Dmitrenko N., Panchenko V., Hladka O., Shkola I., Devitska A. Social emotional learning in pre-service EFL teachers' formative assessment in crisis times. LLT Journal: A Journal on Language and Language Teaching. 2025. Vol. 28(1). P. 37-57. https://doi.org/10.24071/llt.v28i1.9837
26. Dmitrenko, N., Panchenko, V., Hladka, O., Shkola, I., & Devitska, A. (2024). Cultivating communication skills in times of crisis : the perceived impact of SEL techniques in formative assessment on the communication competence of pre-service teachers in Ukraine. International Journal of Emotional Education, 16(2), 1-5. https://doi.org/10.56300/MAIN4950
27. Kagan S., High J. Kagan structures for English Language Learners. ELS magazine. July/August 2002. P. 10-12.
28. Wilson JJ. How to teach listening. Pearson Education Limited 2008. 192 p.

Інтернет-ресурси:

29. Закон України "Про повну загальну середню освіту" № 463-IX від 16.01.2020. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
30. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п#Text
31. Модельна навчальна програма «Іноземна мова 10-12 класи» (основний рівень) для закладів профільної середньої освіти : затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 № 1192 / Шаленко О.П., Коваленко О.Я., Тріфан М.С., Терентьєва Г.П., Арцимєєва Д.В., Рацюк О.І. – Київ, 2025. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/profilna/mnp/programa-10-12-osnovnii-riven-2025-1.pdf
32. Модельна навчальна програма «Іноземна мова 10-12 класи» (поглиблений рівень) для закладів профільної середньої освіти : затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 № 1192 / Шаленко О.П., Коваленко О.Я., Тріфан М.С., Терентьєва Г.П., Арцимєєва Д.В., Рацюк О.І. – Київ, 2025. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/profilna/mnp/programa-10-12-pogliblenii-riven-2025-1.pdf
33. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Provisional edition, Council of Europe, 2017. 230 p. URL: https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/168078798 9